

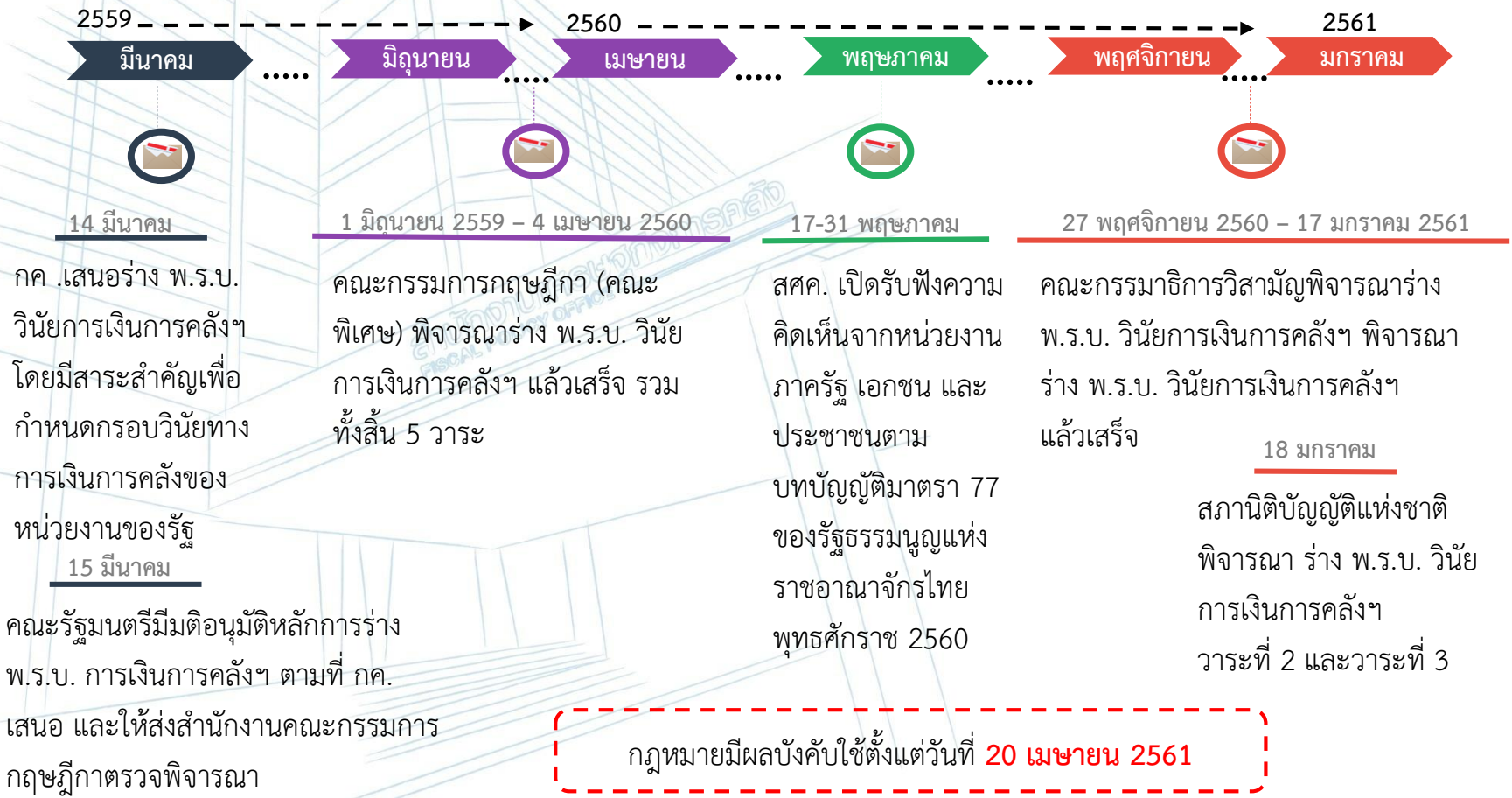
สรุปสาระสำคัญพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ (บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑)

เสนอแนะอย่างมีหลักการ
ศึกษาโดยไม่หยุดนิ่ง
คนคลังที่มีคุณภาพ

ส
ค
ค

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 62 รัฐต้องรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ฐานะทางการเงินการคลังของรัฐมีเสถียรภาพและมั่นคงอย่างยั่งยืนตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

เหตุผลความจำเป็น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
มาตรา 62 รัฐต้องรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด
เพื่อให้ฐานะทางการเงินการคลังของรัฐมีเสถียรภาพและ
มั่นคงตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

ไม่มีกฎหมายที่กำหนดกรอบวินัยทางการคลัง
เป็นการเฉพาะ
(พ.ร.บ. วิธีการงบประมาณ/เงินคงคลัง/หนี้สาธารณะ/
บริหารทุนหมุนเวียน)

นวัตกรรมการคลังใหม่ ๆ
(กิจกรรมกึ่งการคลังผ่านสถาบันการเงินของรัฐและรัฐวิสาหกิจ
การใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณ การจัดตั้งกองทุนต่าง ๆ)

ขาดภาพรวมสถานการณ์การคลังของทั้งประเทศ
(ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐสภา ศาลรัฐธรรมนูญ
ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง องค์การตามรัฐธรรมนูญ องค์การมหาชน
ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และองค์การปกครอง
ส่วนท้องถิ่น)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

มีแนวทางในการรักษาวินัยทาง
การคลังของประเทศอย่างชัดเจน

เพื่อครอบคลุมนวัตกรรม
การคลังใหม่ ๆ

สามารถวิเคราะห์ภาพรวม
สถานการณ์การคลัง
ของทั้งประเทศ

๘๗ มาตรา : ๕ มาตรามาตรฐาน + ๕ หมวด (๗๕ มาตรา) + บทเฉพาะกาล (๗ มาตรา)

หมวด ๑ บททั่วไป

หมวด ๒ นโยบายการเงินการคลัง

- ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ
- ส่วนที่ ๒ การดำเนินการทางการคลังและงบประมาณ

หมวด ๓ วินัยการเงินการคลัง

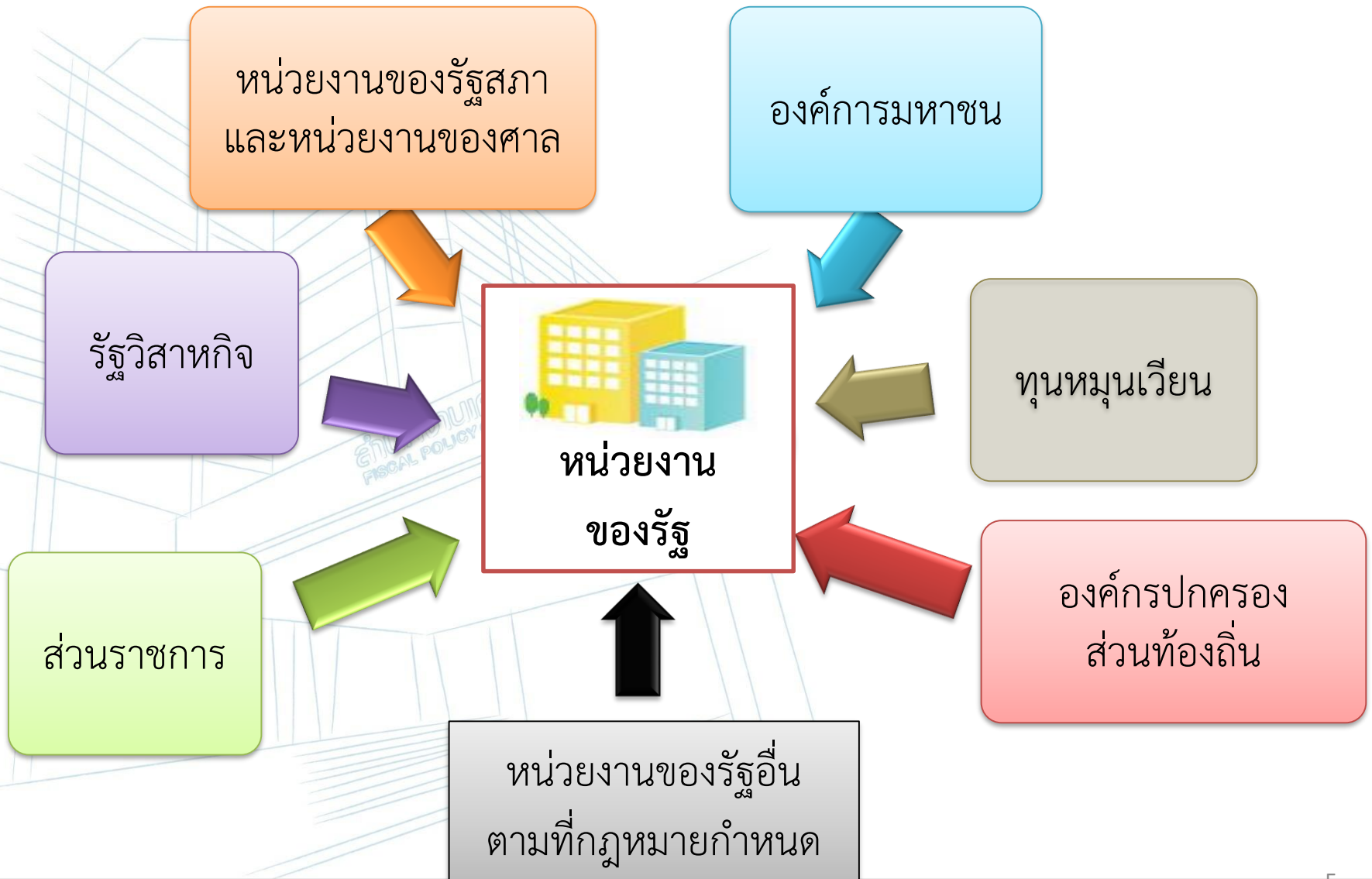
- ส่วนที่ ๑ รายได้
- ส่วนที่ ๒ รายจ่าย
- ส่วนที่ ๓ การจัดให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินและการบริหารทรัพย์สินของรัฐ
- ส่วนที่ ๔ การก่อหนี้และการบริหารหนี้
- ส่วนที่ ๕ เงินนอกงบประมาณและทุนหมุนเวียน
- ส่วนที่ ๖ การคลังท้องถิ่น

หมวด ๔ การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ

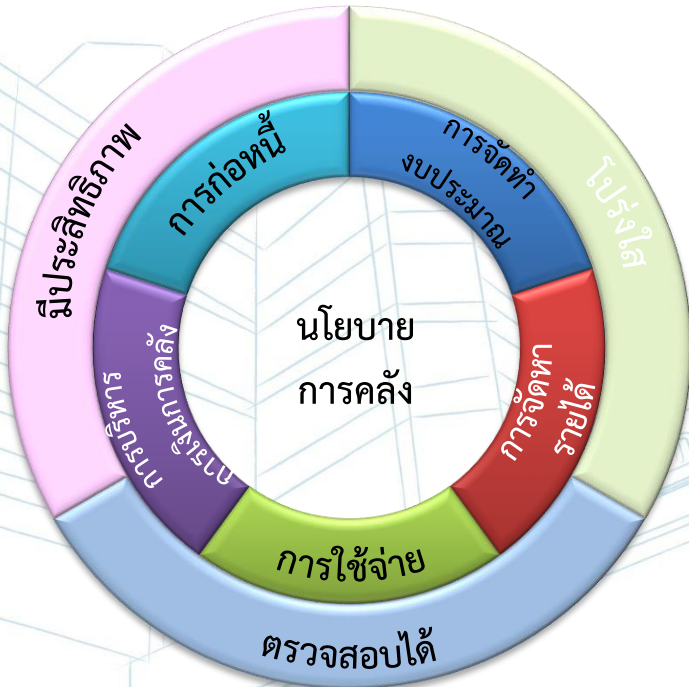
หมวด ๕ การตรวจเงินแผ่นดิน

บทเฉพาะกาล

นิยามที่สำคัญ

หมวด ๑ บททั่วไป (มาตรา ๖ – ๙)

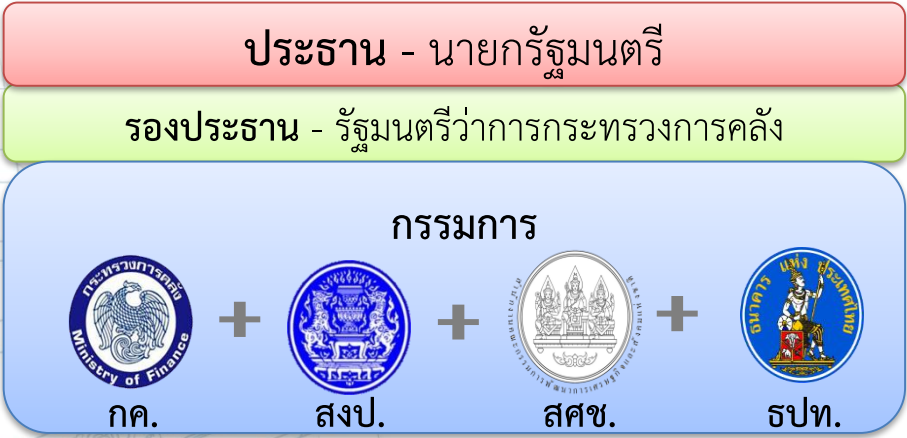
รัฐต้องเสริมสร้างวินัย
ให้ประชาชนเสียภาษีอากร
ให้ครบถ้วน

คณะรัฐมนตรีต้องรักษาวินัย
ในกิจการที่เกี่ยวกับเงินแผ่นดิน
ตาม พ.ร.บ. นี้ อย่างเคร่งครัด

ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ (มาตรา ๑๐ - ๑๒)

องค์ประกอบ

หน้าที่
และ
อำนาจ

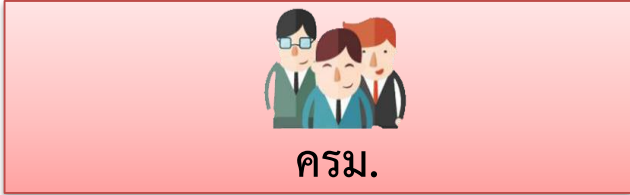
- กำหนดวินัยการเงินการคลังเพิ่มเติมจาก พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ
- จัดทำและทบทวนแผนการคลังระยะปานกลาง
- เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการงบประมาณ การจัดเก็บรายได้ การบริหารหนี้สาธารณะ การบริหารทรัพย์สิน
- กำหนดสัดส่วนรายจ่ายงบกลาง/สัดส่วนงบประมาณเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ/สัดส่วนการก่อหนี้ผูกพัน งบประมาณข้ามปี/สัดส่วนการก่อหนี้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือกฎหมายงบประมาณรายจ่าย
- กำหนดอัตราการชดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้ของหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการ ตามที่ได้รับมอบหมาย
- กำหนดนโยบายและกำกับกับดูแลการบริหารจัดการความเสี่ยงทางการคลัง
- กำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำรายงานสถานะหนี้สาธารณะ หนี้ภาครัฐ และความเสี่ยงทางการคลัง

ส่วนที่ ๒ การดำเนินการทางการคลังและงบประมาณ (มาตรา ๑๓ - ๓๐)

การจัดทำแผนการคลังระยะปานกลาง (ม.๑๓)

คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ

จัดทำให้แล้วเสร็จภายใน ๓ เดือน
นับแต่สิ้นปีงบประมาณ

เห็นชอบ

การนำแผน
การคลังระยะ
ปานกลางไปใช้

ใช้ประกอบการ
พิจารณาการจัดทำ
กรอบวงเงิน
งบประมาณ
รายจ่ายประจำปี

ให้หน่วยงานของรัฐ
ใช้ประกอบการ
พิจารณาในการ
จัดเก็บรายได้หรือ
หารายได้ การจัดทำ
งบประมาณ และ
การก่อหนี้

แผนการคลังระยะปานกลาง
ระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี

ใช้เป็นแผนแม่บทหลัก

การวางแผนการดำเนินงานทาง
การเงินการคลัง การจัดทำงบประมาณ
รายจ่าย การบริหารหนี้สาธารณะ

องค์ประกอบ :

- (๑) เป้าหมายและนโยบายทางการคลัง
- (๒) สถานะและประมาณการเศรษฐกิจ
- (๓) สถานะและประมาณการการคลัง รวมถึงประมาณการรายได้ รายจ่าย ดุลการคลัง และการจัดการดุลการคลัง
- (๔) สถานะหนี้สาธารณะของรัฐบาล
- (๕) ภาวะผูกพันทางการเงินการคลังของรัฐบาล

ข้อค้ำนึ่งในการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ให้หน่วยงานของรัฐ (มาตรา ๑๗)

๑. ความจำเป็นและภารกิจ
๒. ฐานะเงินนอกงบประมาณ
๓. ความสามารถในการใช้จ่าย/การก่อหนี้ผูกพันภายในปีงบประมาณนั้น
๔. การปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระของรัฐสภา/ศาลยุติธรรม/ศาลปกครอง/ศาลรัฐธรรมนูญ/องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ/องค์กรอัยการ
๕. กรณี อปท. ต้องค้ำนึ่งถึงความสามารถในการหารายได้ ความเหมาะสมและความแตกต่างระหว่าง อปท. แต่ละรูปแบบ

การเสนอกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปี (มาตรา ๑๙) ต้องแสดงแหล่งที่มาและประมาณการรายได้ ผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการจ่ายเงิน และความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาต่าง ๆ ด้วย

หลักเกณฑ์การตั้ง งบประมาณรายจ่ายประจำปี (มาตรา ๒๐)

๑. งบประมาณรายจ่ายลงทุนต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และต้องไม่น้อยกว่าส่วนที่ขาดดุลงบประมาณ
๒. งบบุคลากรและสวัสดิการของบุคลากรต้องตั้งให้พอเพียง
๓. งบชำระหนี้ภาครัฐต้องตั้งเพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ ดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายในการกู้เงินอย่างพอเพียง
๔. ภาระทางการเงินที่มีกฎหมายบัญญัติให้รัฐต้องสมทบหรือชดเชยใด ๆ ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายให้ตามเวลาที่กฎหมายกำหนด
๕. ภาระทางการเงินเพื่อชดเชยต้นทุนทางการเงินและการบริหารจัดการรวมทั้งความเสียหายจากการดำเนินมาตรการตามที่ได้รับมอบหมาย ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายให้ในโอกาสแรกที่กระทำได้
๖. งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ให้ตั้งได้เฉพาะวัตถุประสงค์ในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์ร้ายแรง หรือตามความจำเป็นเร่งด่วน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามสัดส่วนที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๒ นโยบายการเงินการคลัง (ต่อ)

การจัดทำ
งบประมาณ
รายจ่ายเพิ่มเติม
(มาตรา ๒๑)

- ต้องมีเหตุผลและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงินระหว่างปี โดยไม่สามารถรอกงบประมาณปีถัดไปได้
- ให้ระบุที่มาของเงินที่จะใช้จ่ายตามงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมด้วย

การตั้งงบประมาณ
รายจ่ายงบกลาง
(มาตรา ๒๒)

- ตั้งได้ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นที่ไม่อาจจัดสรรหรือไม่สมควรจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้แก่หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบได้โดยตรง

การโอนงบประมาณ
รายจ่าย
(มาตรา ๒๔)

การโอนงบประมาณรายจ่ายระหว่างหน่วยงานของรัฐ จะกระทำไม่ได้ เว้นแต่จะมีกฎหมายอนุญาตให้กระทำได้

การไม่นำ
รายได้ส่งคลัง

มาตรา ๒๕

เสนอกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานของรัฐไม่ต้องนำเงินรายได้หรือเงินอื่นใดส่งคลัง กระทำได้ เฉพาะมีความจำเป็นและเกิดประโยชน์ที่จะเก็บเงินไว้เพื่อดำเนินการตามอำนาจแต่ต้องได้รับความเห็นชอบจาก กค. ก่อนเสนอต่อ กรม.

การเก็บภาษี
อากรหรือ
ค่าธรรมเนียม
เพิ่ม

มาตรา ๒๖ (Surcharged Tax)

เสนอกฎหมายที่มีบทบัญญัติให้จัดเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นจากที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์จะ กระทำมิได้ เว้นแต่กรณีการจัดเก็บเพื่อเป็นรายได้ของ อปท.

การดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณ/การสูญเสयरายได้ (ม.๒๗)

ขออนุมัติ ต่อ ครม.

๑. กรณีที่เกิดภาระต่องบประมาณฯ
- จัดทำแผนบริหารจัดการ
 - ประมาณการรายจ่าย/แหล่งเงินที่ใช้
 - ประโยชน์ที่จะได้รับ

การพิจารณาอนุมัติ
 ครม. ต้องพิจารณาความจำเป็นเร่งด่วน
 ประโยชน์ที่ได้รับ และภาระทางการคลัง
 หรือการสูญเสयरายได้ที่จะเกิดขึ้นใน
 อนาคต

๒. กรณีที่มีการดำเนินการจะก่อให้เกิดการสูญเสयरายได้
 ให้จัดทำประมาณการการสูญเสयरายได้และประโยชน์ที่
 จะได้รับ

หมวด ๒ นโยบายการเงินการคลัง (ต่อ)

การมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่รัฐบาลรับภาระชดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้จากการดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมาย (มาตรา ๒๘)

มอบหมายหน่วยงานของรัฐ

จะทำได้เฉพาะ

- อยู่ในหน้าที่ อำนาจตามกฎหมาย และขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ
- เพื่อฟื้นฟูกระตุ้นเศรษฐกิจ หรือเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพ
- เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน
- เพื่อช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยหรือการก่อวินาศกรรม

ต้องพิจารณา

- ภาระทางการคลังที่อาจเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต
- ผลกระทบต่อการดำเนินงานตามปกติของหน่วยงานของรัฐ
- แนวทางการบริหารจัดการภาระทางการคลังที่จะเกิดขึ้น
- การชดเชยค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจะต้องมียอดคงค้างทั้งหมดรวมกันไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการฯ กำหนด

ต้องดำเนินการดังนี้

- จัดทำประมาณการต้นทุนทางการเงิน และการบริหารจัดการที่รัฐต้องรับภาระทั้งหมด และแจ้งให้คณะกรรมการ และ กค. ทราบ
- จัดทำบัญชีสำหรับการดำเนินกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายแยกต่างหากจากกิจกรรมปกติ
- เสนอผลการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมายและผลสัมฤทธิ์ต่อรัฐมนตรี เพื่อเสนอ กรม. และเปิดเผยให้สาธารณชนทราบ

ส่วนที่ ๑ รายได้ (มาตรา ๓๑ - ๓๖)

หลักการ : รายได้แผ่นดินต้องนำส่งคลัง

กรณีไม่ต้อง
นำส่งคลัง

กรณีมีผู้มอบให้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้
ใช้จ่ายในกิจการ/เงินที่เกิดจากทรัพย์สิน
ซึ่งมีผู้มอบให้เพื่อหาดอกผลใช้จ่ายในกิจการ

อำนาจ รมว. คลัง ที่จะอนุญาตไม่ต้องนำเงินส่งคลัง

เงินที่ได้รับในลักษณะค่าชดใช้ความเสียหายหรือสิ้นเปลือง
แห่งทรัพย์สิน

เงินรายรับของหน่วยงานของรัฐ ที่เป็นสถานพยาบาล
สถานศึกษา หรือสถานอื่นใดที่เป็นสาธารณประโยชน์

เงินที่ได้รับในลักษณะผลพลอยได้จากการปฏิบัติงานตาม
อำนาจหน้าที่

เงินที่ได้รับจากการจำหน่ายหุ้นในนิติบุคคลเพื่อนำไปซื้อหุ้น
ในนิติบุคคลอื่น

รายได้ภาษีอากร

- การจัดเก็บภาษีอากรต้องเป็นไปตามกฎหมาย
- การยกเว้น หรือลดภาษีอากรต้องเป็นไปตามกฎหมาย
ที่ให้อำนาจจัดเก็บภาษีอากรนั้น
- ในการเสนอยกเว้นหรือลดภาษีอากรต่อผู้มีอำนาจ ให้หน่วยงาน
ของรัฐจัดทำประมาณการการสูญเสียรายได้และประโยชน์ที่
คาดว่าจะได้รับจากการยกเว้นหรือลดภาษีอากรด้วย

รายได้ค่าธรรมเนียม

- การจัดเก็บ/ลด/ยกเว้นรายได้ค่าธรรมเนียมที่ไม่ใช่การเรียกเก็บเพื่อ
เป็นค่าตอบแทนการให้บริการต้องเป็นไปตามกฎหมาย

รายได้รัฐวิสาหกิจ

- ให้รัฐวิสาหกิจที่ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจัดสรรกำไรสุทธิ
นำส่งคลังในอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล
- กค. กำหนดให้รัฐวิสาหกิจนำส่งกำไรเพิ่มเติมได้

มาตรา ๓๕ การกันเงินรายได้ (Earmarked Tax) เพื่อให้
หน่วยงานของรัฐนำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน
นั้น หรือเพื่อการใดการหนึ่งเป็นการเฉพาะจะกระทำมิได้
เว้นแต่จะอาศัยอำนาจตามกฎหมาย

ส่วนที่ ๒ รายจ่าย (มาตรา ๓๗ - ๔๓)

หลักการ : การก่องหน้ผูกพันหรือจ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐต้องอาศัยอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมาย โดยต้องคำนึงถึงความโปร่งใส คุ่มค่าและประหยัด

การจ่ายเงิน

ส่วนราชการ

- การเบิกเงิน
- การรับเงิน
- การจ่ายเงิน
- การเก็บรักษาเงิน
- การนำเงินส่งคลัง
- การรับจ่ายเงินโดยตรง
ราชการ

ระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด
โดยได้รับอนุมัติจาก ครม.

หน่วยงานของรัฐอื่น

- การเบิกเงิน
- การรับเงิน
- การจ่ายเงิน
- การเก็บรักษาเงิน

ต้องวางหลักเกณฑ์และวิธีการ
ตามกฎหมายเพื่อการนั้น ๆ

การก่องหน้ผูกพันฯ

ข้อคำนึงในการก่องหน้ผูกพัน
การใช้จ่ายเงินงบประมาณ
หรือเงินอื่น

- ภาระทางการเงินที่เกิดขึ้นและ
ข้อผูกพันในการชำระเงินตามสัญญา
- ประโยชน์ที่รัฐจะได้รับ

ตามหลักธรรมาภิบาล
โปร่งใส & ตรวจสอบได้

ส่วนที่ ๓ การจัดให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินและการบริหารทรัพย์สินของรัฐ (มาตรา ๔๔ - ๔๘)
หลักการ : ต้องเป็นไปตามกฎหมาย โดยต้องพิจารณาประโยชน์ของรัฐและประชาชน ความคุ้มค่า และประหยัด

ทรัพย์สินของ
แผ่นดินและ
ทรัพย์สินที่ตกเป็น
ของแผ่นดิน

- ดูแลรักษาและบริหารทรัพย์สิน
- จัดทำบัญชีทรัพย์สินของแผ่นดิน
- กค. มอบหมายให้หน่วยงานของรัฐอื่นทำแทนได้

ต้องรอบคอบ/
บริหารความเสี่ยง
อย่างเหมาะสม

- กฎหมายกำหนดให้รับผิดชอบดูแลรักษาและบริหารทรัพย์สินของตนเอง
- จัดทำบัญชีทรัพย์สินของแผ่นดิน/รายงานให้ กค. ทราบตามหลักเกณฑ์ของ กค.

**การบริหาร
เงินคงคลัง**

หลักการ : เป็นไปตามกฎหมาย
ว่าด้วยเงินคงคลัง และให้รักษาไว้
ในระดับที่จำเป็น

**การจัดซื้อ
จัดจ้างและ
การบริหาร
พัสดุ**

หลักการ : เป็นไปตาม
กฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหาร
พัสดุภาครัฐ

ส่วนที่ ๔ การก่องหนี้และการบริหารหนี้ (มาตรา ๔๙ - ๖๐)

หลักการ : ต้องเป็นไปตามกฎหมาย อยู่ภายใต้วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของผู้กู้ โดยต้องทำอย่างรอบคอบ

- สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ
- สัดส่วนภาระหนี้ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณ
- สัดส่วนหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อหนี้สาธารณะทั้งหมด
- สัดส่วนภาระหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อรายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการ
- สัดส่วนอื่นตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ข้อคำนึงในการก่องหนี้ :
ความสามารถในการชำระหนี้
การกระจายภาระการชำระหนี้
เสถียรภาพ ความยั่งยืน
ทางการเงินการคลัง และ
ความน่าเชื่อถือของประเทศ
และของหน่วยงานของรัฐผู้กู้

รายงานสัดส่วนที่กำหนด ให้ ครม. ทราบ

ทบทวนสัดส่วนดังกล่าวทุก ๓ ปี
และรายงาน ครม.

กรณีที่ไม่สามารถดำเนินการ
ได้ตามสัดส่วนที่กำหนดไว้
ให้ รมว. รายงานเหตุผล วิธีการ
และระยะเวลาในการทำให้
สัดส่วนอยู่ภายใต้สัดส่วน
ที่กำหนดไว้เสนอ ครม. และ
เปิดเผยให้สาธารณชนทราบ

รายงานสัดส่วนหนี้สาธารณะตามที่เกิดขึ้นจริง
ต่อ ครม. และคณะกรรมการ โดยให้เปิดเผยต่อ
สาธารณชนทุก ๖ เดือน

หมวด ๓ วินัยการเงินการคลัง (ต่อ)

การกู้เงิน/
การค้ำประกัน
โดยรัฐบาล

ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะโดยเคร่งครัด

นอกเหนือจากกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ

- กค. สามารถดำเนินการได้โดยการตรากฎหมายเป็นการเฉพาะ
- ต้องเป็นเฉพาะกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน/ไม่สามารถตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้ทัน/หน่วยงานของรัฐมีความพร้อมในการดำเนินการ

การกู้เงิน
เพื่อชดเชย
การขาดดุล
งบประมาณ

- ให้ กค. ดำเนินการให้สอดคล้องกับสถานะของเงินคงคลัง โดยคำนึงถึง ประมาณการรายได้และแผนการเบิกจ่ายงบประมาณ ในแต่ละช่วงเวลาด้วย
- หากระหว่างปีสามารถจัดเก็บรายได้เกินกว่าประมาณการ หรือเบิกจ่ายงบประมาณต่ำกว่าที่ประมาณการ ให้ กค. พิจารณาปรับลดวงเงินกู้ ได้ตามความเหมาะสม

การกู้เงิน
เพื่อพัฒนา
เศรษฐกิจและ
สังคม

- ให้ทำได้เฉพาะกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน/ไม่สามารถใช้งบประมาณรายจ่ายได้
- ต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเงิน หน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้รับผิดชอบ แผนงานหรือโครงการ และจำนวนเงินกู้ที่ต้องใช้จ่ายตามแผนงานหรือโครงการ
- หน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าของโครงการต้องมีความพร้อมในการดำเนินการแล้ว

เมื่อดำเนินการตาม
แผนงานหรือโครงการ
เสร็จสิ้นแล้ว

กรณีเงินเหลือ

กรณีไม่ได้
เบิกจ่าย

คลัง

- ก่อนเริ่มปีงบประมาณ หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำแผนการกู้เงินและการบริหารหนี้เงินกู้ ส่งให้ กค./เมื่อกู้เงินแล้วให้รายงานให้ กค. ทราบด้วย
- หลังสิ้นปีงบประมาณ ๓๐ วัน ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำรายงานการกู้เงิน/สถานะหนี้เงินกู้คงค้างให้ กค. ทราบ

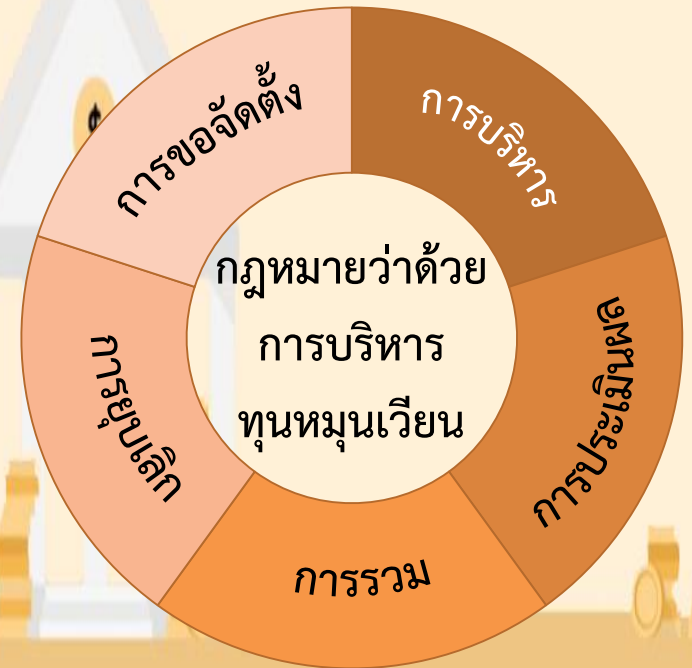
ส่วนที่ ๕ เงินนอกงบประมาณและเงินทุนหมุนเวียน (มาตรา ๖๑ - ๖๓)
หลักการ : เงินนอกงบประมาณให้มีเท่าที่จำเป็น และให้นำเงินนอกงบประมาณมาฝากไว้ที่กระทรวงการคลัง

เงินนอกงบประมาณ

ทุนหมุนเวียน

หลักการ : การจัดตั้งทุนหมุนเวียนเป็นไปตามกฎหมายเฉพาะ

ส่วนที่ ๖ การคลังท้องถิ่น (มาตรา ๖๔ - ๖๗)

หลักการ : อปท. ต้องจัดเก็บรายได้ให้เพียงพอในการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ

วินัยการคลัง

- การจัดทำงบประมาณ
- การใช้จ่าย
- การก่อหนี้ผูกพัน
- การบริหารทรัพย์สินของ อปท.

ต้องโปร่งใส ตรวจสอบได้โดยพิจารณา
ผลสัมฤทธิ์ ความคุ้มค่า ความประหยัด
และภาระทางการคลังในอนาคต

การก่อหนี้ของ อปท.

หลักการ : การก่อหนี้ของ อปท. ตามอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายจัดตั้งนั้น ถ้าเป็นการกู้เงินหรือการออกพันธบัตรหรือการค้ำประกัน ให้อยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะด้วย

การกู้เงินเป็นเงินตราต่างประเทศต้องได้รับความเห็นชอบจาก **กรม**. ด้วย

มาตรา ๖๘ - ๗๙

กำหนดมาตรฐาน

การบัญชีภาครัฐ/ นโยบายการบัญชีภาครัฐ

หน่วยงานของรัฐ

- จัดทำบัญชีและรายงานการเงิน
ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและ
นโยบายการบัญชีภาครัฐ

- ผู้ทำบัญชีมีคุณสมบัติตามที่ กค. กำหนด

รัฐวิสาหกิจ

- จัดทำบัญชีและรายงานการเงิน
ตามมาตรฐานการบัญชีรับรองทั่วไป

ทุนหมุนเวียน

- จัดทำบัญชีและรายงานการเงิน
ตามที่กฎหมายว่าด้วยการบริหาร
ทุนหมุนเวียนกำหนด

- รายงานการเงิน อย่างน้อยต้องมี
งบแสดงฐานะการเงิน และงบแสดง
ผลการดำเนินงานทางการเงิน

ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันสิ้นปี
งบประมาณ ให้หน่วยงานของรัฐ
นำส่งรายงานการเงินให้ สตง.
ตรวจสอบ และส่งให้ กค. ด้วย

หมวด ๔ การบัญชี รายงาน และการตรวจสอบ (ต่อ)

- ตรวจสอบรายงานการเงินแผ่นดินที่หน่วยงานของรัฐส่งให้ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณหรือที่ทำความตกลงกับ กค.
- การตรวจสอบและรายงานผลการตรวจสอบให้เป็นไปตามนโยบาย หลักเกณฑ์และมาตรฐานที่ คตง. กำหนด

ส่งรายงานผลการตรวจสอบให้หน่วยงานของรัฐ

- นำส่งรายงานการเงินประจำปีและรายงานผลการตรวจสอบจาก สตง. ให้ กค./สำนักงบประมาณ/กระทรวงเจ้าสังกัด
- ให้เปิดเผยต่อสาธารณชน และเผยแพร่ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
- ให้ดำเนินการภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการตรวจสอบจาก สตง.

- กรณีของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ
องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ

- ให้ส่งรายการเงินประจำปีและรายงานผลการตรวจสอบจาก สตง. ให้ ครม./กค./สำนักงบประมาณ
- ให้เปิดเผยต่อสาธารณชน และเผยแพร่ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
 - ให้ดำเนินการภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการตรวจสอบจาก สตง.

หมวด ๔ การบัญชี รายงาน และการตรวจสอบ (ต่อ)

จัดทำบัญชีการเงินแผ่นดินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ
และนโยบายการบัญชีภาครัฐ

รายงานการรับจ่ายเงินงบประมาณ
ประจำปีงบประมาณ

กค. จัดทำและเสนอ รว. ภายใน
๔๕ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

รว. เสนอ ครม. ภายใน ๖๐ วัน
นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ครม. เสนอรัฐสภา ภายใน ๙๐ วัน
นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

รายงานการเงินแผ่นดินประจำปี
งบประมาณ

- อย่างน้อยประกอบด้วย
- งบแสดงฐานะการเงิน
 - งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
 - งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ
 - งบกระแสเงินสด
 - รายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ

ส่งให้ สตง. ตรวจสอบและจัดทำรายงาน
ผลการตรวจสอบตามมาตรฐาน คตง.
ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

กค. เสนอรายงานการเงินแผ่นดิน พร้อมผลการตรวจสอบจาก สตง. ต่อ ครม.
เพื่อให้เสนอต่อรัฐสภาภายใน ๒๑๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

รายงานสถานะหนี้สาธารณะ/
หนี้ภาครัฐ/ความเสี่ยงทางการคลัง

- เสนอต่อ ครม. และ
คณะกรรมการเพื่อทราบภายใน
๖๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ
- รายงานนี้ให้เป็นไปตาม
หลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๗๙

หน่วยงานของรัฐ ต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยงตามที่ กค. กำหนด

รายงานการเงินรวมภาครัฐ

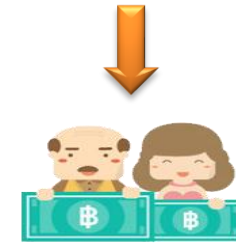
รายงานการเงินรวมของรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐ

- รายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ
- รายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ

รายงานการเงินรวมของรัฐวิสาหกิจ

รายงานการเงินรวมของ อปท

- เสนอ ครม. ภายใน ๒๑๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ
- หน่วยงานของรัฐที่ไม่ส่งรายงานการเงินภายใน กำหนดเวลา ให้เปิดเผยในรายงาน และแจ้งต่อ ครม. ด้วย

เปิดเผยต่อสาธารณชน

จัดทำ

รายงานความเสี่ยงทางการคลังประจำปีภายในเดือนมีนาคมของทุกปี

เสนอ

คณะกรรมการ

ใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำแผนการคลังระยะปานกลาง

หมวด ๕ การตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๘๐

หลักการ : การตรวจเงินแผ่นดินต้องเป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

ในกรณีที่มีการทำผิดวินัยการเงินการคลังตามกฎหมายนี้ การสั่งลงโทษทางปกครองให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

- กรณีมีการกระทำผิดวินัยการเงินการคลังของรัฐ การสั่งลงโทษทางปกครองเป็นไปตามกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน
 - กรณีไม่เกิดความเสียหายแก่รัฐ
 - สตง. แจ้งให้หน่วยงานทราบเพื่อกำกับดูแลไม่ให้เกิดข้อบกพร่องอีก
 - กรณีเกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายวินัยการเงินการคลังของรัฐ
 - สตง. แจ้งให้หน่วยงานดำเนินการเพื่อให้มีการชดใช้ค่าเสียหาย หรือดำเนินการทางวินัยแล้วแต่กรณี
- กรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแจ้ง ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเสนอคณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อสั่งลงโทษทางปกครอง
- การลงโทษทางปกครอง ได้แก่ ภาคทัณฑ์ ตำหนิโดยเปิดเผยต่อสาธารณชน หรือปรับทางปกครอง ทั้งนี้ การลงโทษปรับเป็นเงินเกินเงินเดือนสิบสองเดือนของผู้ถูกลงโทษมิได้

บทเฉพาะกาล (มาตรา ๘๑ - ๘๓)

แผนการคลังระยะ
ปานกลาง

ภายใน ๙๐ วัน
นับแต่วันที่
กฎหมายใช้บังคับ

ยกเว้น
รัฐวิสาหกิจและ
ทุนหมุนเวียน

จัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐาน
การบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ
ภายในระยะเวลา ๓ ปี นับแต่วันที่กฎหมาย
ใช้บังคับ

จัดทำหลักเกณฑ์และ
คุณสมบัติของผู้ทำบัญชี
ให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี
นับแต่วันที่กฎหมายใช้บังคับ

บทบัญญัติในกฎหมายนี้ไม่ใช้บังคับกับ

- การจัดเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียม การกันเงินรายได้
ที่มีผลบังคับใช้ก่อนวันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับ
- การตั้งงบประมาณรายจ่ายสำหรับภาระทางการเงิน
ที่กฎหมายกำหนดไว้ก่อนวันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับ

กระทรวงการคลัง

สกค.

กรมบัญชีกลาง

๑. จัดทำแผนการคลังระยะปานกลาง (MTFF)
๒. เสนอให้คณะกรรมการฯ พิจารณากำหนดสัดส่วนรายจ่าย งบกลาง / สัดส่วนการก่อหนี้ผูกพันงบประมาณข้ามปี / สัดส่วนการก่อหนี้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือกฎหมายงบประมาณรายจ่าย / กำหนดอัตรา การชดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้ของหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมาย
๓. จัดทำรายงานความเสี่ยงทางการคลังประจำปีภายในเดือนมีนาคม เพื่อเสนอ ครม. และคณะกรรมการฯ เพื่อทราบ

๑. กำหนดมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ
๒. จัดทำรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ
๓. จัดทำรายงานการเงินรวมภาครัฐ (รัฐบาล / รัฐวิสาหกิจ และ อปท.)
๔. กำหนดมาตรฐานและหลักเกณฑ์การตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง
๕. จัดทำบัญชีทรัพย์สินของแผ่นดิน

สบน.

๑. เสนอให้คณะกรรมการฯ พิจารณากำหนดสัดส่วนทางด้านหนี้สาธารณะ และรายงานสัดส่วนดังกล่าวต่อ ครม. และคณะกรรมการฯ ทุก ๖ เดือน
๒. การกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ / เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
๓. จัดทำรายงานสถานะหนี้สาธารณะ หนี้ภาครัฐ และความเสี่ยงทางการคลัง

สำนักงบประมาณ

- จัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้แก่หน่วยงานของรัฐ โดยคำนึงถึง

๑. ความจำเป็นและภารกิจของหน่วยงาน
๒. ฐานะเงินนอกงบประมาณ
๓. ความสามารถในการใช้จ่ายและการก่อหนี้
๔. การปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระของรัฐสภา ศาลฯ

- จัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

๑. รายจ่ายลงทุน ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ และไม่น้อยกว่าวงเงินส่วนที่ขาดดุล
๒. รายจ่ายเกี่ยวกับบุคลากรของรัฐต้องตั้งไว้อย่างพอเพียง
๓. งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ ต้องตั้งเพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ และดอกเบี้ยไว้อย่างพอเพียง
๔. รายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ตั้งได้เฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์จำเป็นเท่านั้น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

- ตรวจสอบรายงานการเงินที่หน่วยงานของรัฐส่งให้ ภายใน 180 วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ
- จัดทำรายงานผลการตรวจสอบรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณให้แล้วเสร็จภายใน 180 วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ
- ตรวจเงินแผ่นดินด้วยความสุจริต รอบคอบ โปร่งใส เทียบธรรม กล้าหาญ ปราศจากอคติ และยึดหลักธรรมาภิบาล
- กรณีผิดวินัยตาม พ.ร.บ. นี้ สั่งลงโทษทางปกครอง ตาม พรบ. ว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

สัดส่วนต่าง ๆ ตามมาตรา 11 (4) ดังนี้

1. สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น อยู่ใน ช่วงระหว่างร้อยละ 2.0 ถึง 3.5 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี
2. สัดส่วนงบประมาณเพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ของรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐซึ่งรัฐบาลรับประกันจะต้องตั้ง ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 2.5 แต่ไม่เกินร้อยละ 3.5 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยในส่วนของงบประมาณ เพื่อการชำระดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายในการกู้เงินของรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐซึ่งรัฐบาลรับประกัน ต้องตั้งตามภาระที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ในปีงบประมาณนั้น
3. สัดส่วนการก่องหน้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายข้ามปีงบประมาณ ไม่เกินอัตราร้อยละ 10 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี
4. สัดส่วนการก่องหน้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายงบประมาณรายจ่าย ไม่เกินอัตรา ร้อยละ 5 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี
5. อัตราการชดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้ของหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมาย ไม่เกินอัตราร้อยละ 30 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี

สัดส่วนต่าง ๆ มาตรา 50 ดังนี้

1. สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ต้องไม่เกินร้อยละ 60
2. สัดส่วนภาระหนี้ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณ ต้องไม่เกินร้อยละ 35
3. สัดส่วนหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อหนี้สาธารณะทั้งหมด ต้องไม่เกินร้อยละ 10
4. สัดส่วนภาระหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อรายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการ ต้องไม่เกินร้อยละ 5

ทั้งนี้ ให้กระทรวงการคลังรายงานสถานะหนี้สาธารณะคงค้าง และสัดส่วนหนี้ที่เกิดขึ้นจริง ภายใต้กรอบตัวชี้วัดข้างต้น ต่อคณะกรรมการฯ และ ค.ร.ม. เพื่อทราบ ภายใน 60 วันนับแต่วันสิ้นเดือนมีนาคมและกันยายนของทุกปี

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑

แผนการคลังระยะปานกลาง

MEDIUM TERM FISCAL FRAMEWORK: MTFF

ใช้เป็นแผนแม่บทหลัก

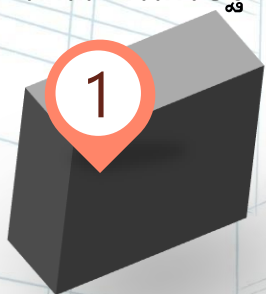
- ✓ การวางแผนการดำเนินงานทางการเงินการคลัง
- ✓ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- ✓ การบริหารหนี้สาธารณะ

มาตรา 81 ในบทเฉพาะกาล ให้คณะกรรมการฯ จัดทำแผนการคลังระยะปานกลาง ให้แล้วเสร็จภายใน 90 วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 มีผลบังคับใช้ (19 กรกฎาคม 2561)

ส่วนที่ 1

สถานะและ
ประมาณการเศรษฐกิจ

ส่วนที่ 2

ประมาณการ
รายได้

กรอบวงเงิน
งบประมาณรายจ่าย

ตุลการคลัง

หนี้สาธารณะ

ภาระผูกพัน
ทางการเงินการคลัง
ของรัฐบาล

ส่วนที่ 3

เป้าหมายและนโยบายการคลัง
เป้าหมายการคลัง
นโยบายและมาตรการระยะปานกลาง
และแผนการคลังระยะปานกลาง

- เป้าหมายการคลังระยะยาว “การจัดทำงบประมาณแบบสมดุล”
- รัฐบาลมุ่งบริหารรายได้และรายจ่ายให้อยู่ภายใต้กรอบความยั่งยืนทางการคลัง
- ✓ เพิ่มประสิทธิภาพรายได้ เช่น เพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี
- ✓ เพิ่มประสิทธิภาพรายจ่าย เช่น จำกัดการขยายตัวรายจ่ายประจำ และเพิ่มสัดส่วนของรายจ่ายลงทุนให้สูงขึ้น